

2025

юли/
август

брой 4

ПЪРВА АТОМНА

ДОБРИ ПРАКТИКИ

Участниците в „Ядрени хоризонти” –
получихме подкрепа, нови знания и
ценен опит

ПРЕДСТАВЯМЕ ВИ

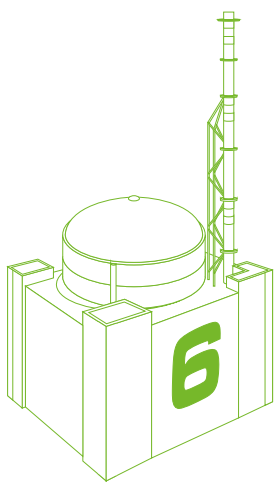
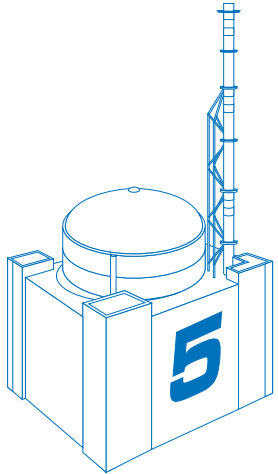
Отдел
„Ядрена безопасност”

АКЦЕНТИ

Посещение на екип функционални
експерти от Световната асоциация
на ядрените оператори

ЕЛЕКТРОПРОИЗВОДСТВО

ЮЛИ

754914672 kWh

ЮЛИ

386212320 kWh

ЮЛИ

Общо

1141126992 kWh

АВГУСТ

764045712 kWh

АВГУСТ

609861456 kWh

АВГУСТ

Общо

1373907168 kWh

02

ДОБРИ ПРАКТИКИ

Участниците в „Ядрени хоризонти“ –
получихме подкрепа, нови знания и
ценен опит

05

ПРЕДСТАВЯМЕ ВИ

Отдел „Ядрена безопасност“ –
компетентност, професионализъм,
високи стандарти

08

АКЦЕНТИ

Посещение на екип функционални експерти
от Световната асоциация на ядрените
оператори

Семинар на тема физическа защита

WANO проведе мисия за поддръжка в
АЕЦ „Козлодуй“

11

ПОГЛЕД КЪМ БЪДЕЩЕТО

Производствена практика на студенти от
Технически университет – София

Ученици от Частно средно училище
„Увекинд“ посетиха АЕЦ „Козлодуй“

13

КУЛТУРА И СПОРТ

Grand Prix за Сирма Стоянова на Voice of
the World 2025 в Ереван

Успехи за Студиото по изобразително
изкуство

Пианистите от Дома на енергетика във
фестивала „Под звездите на Испания“

Нови високи отличия за театралното
училище

Първа лятна музикална академия за ученици
от региона на АЕЦ „Козлодуй“

Изложба по повод 40-годишнината на
Дома на енергетика

Таланти от Дома на енергетика с отлично
представяне на международен фестивал
в Несебър

Литературен клуб „Четящо атомче“ с
национални отличия за насърчаване на
детското четене

Летни прояви за туристическата секция на
АЕЦ „Козлодуй“

Отлично представяне на спортен клуб „Атом“
в спартакиада по морски спортове

Успех за представител на АЕЦ „Козлодуй“ в
турнир по шахмат

Активно лято за секция „Аеробика“

УЧАСТНИЦИТЕ В „ЯДРЕНИ ХОРИЗОНТИ” – ПОЛУЧИХМЕ ПОДКРЕПА, НОВИ ЗНАНИЯ И ЦЕНЕН ОПИТ

42 студенти от България, Нидерландия, Италия и САЩ се включиха в платените летни стажове на атомната електроцентрала през 2025 г.

Стажантската програма на АЕЦ „Козлодуй” стартира през 2005 г. и дава възможност на младите хора както да разширят академичните си знания, така и да се запознаят с условията за работа и кариерно развитие в ядрената енергетика. От 2024 г. носи името „Ядрени хоризонти”, избрано в конкурс сред участниците. Автор на предложението е студентът в габровския Технически университет Радостин Стефанов.

Платените летни стажове, заедно със стипендиантската програма, са дългогодишни инициативи на атомната централа, насочени към запазване и предаване на ядрените знания и към подкрепа на доброто образование. С това АЕЦ „Козлодуй” потвърждава своя ангажимент към формирането на подготвени и мотивирани хора, които да намерят реализация в енергийния сектор.

С официално откриване на 14 юли в АЕЦ „Козлодуй” бе дадено начало на лятната стажантска програма за 2025 г., в която тази година взеха участие 42 студенти от 10 български и чуждестранни университета. 21 от стажантите са и стипендианти на централата. Младежите се обучават по приоритетни за Дружеството технически специалности в Технически университет – София, Софийски университет „Св. Климент Охридски”, Русен-

ски университет „Ангел Кънчев”, Технически университет – Габрово, Пловдивски университет „Паисий Хилендарски”, Химикотехнологичен и металургичен университет, Технически университет – Варна, Fontys University of Applied Sciences (Айнховен, Нидерландия), Politecnico di Milano (Италия) и University of Florida (САЩ).

До 8 август стажантите, под ръководството на опитни ментори от АЕЦ „Козлодуй”, работиха по конкретни проекти в реал-

на високотехнологична среда. Като част от успешния екип на централата те участваха в решаването на ежедневни задачи и професионални предизвикателства, което им даде възможност да придобият нови знания, практически опит и редица ценни умения. Специално за тях бяха подготвени тренинг, посветен на темата за лидерството, уъркшоп по развитие на презентационни умения, проведена бе и вечер на креативността.

Финалът на стажантската програма бе поставен с представяне на индивидуалните проекти, разработени по предварително зададени теми. Всеки студент направи кратка презентация пред жури в състав Диана Стоянова-Иванова, инженер старши по управление на реактора, Катя Коларова, инженер старши по управление на реактора, Боян Маринов, главен механик „Пла-

ниране и контрол качеството на ремонта”, и Невена Величкова, ръководител-сектор „Планиране на персонала”, които оценяваха проектите.

Първото място бе присъдено на Венко Григоров, работил по темата „Сравнение на данните от пусковите физични експерименти и неутронно-физични пресмятания на минимално контролируемо ниво на пети блок на 29-а кампания”. Това му донесе право през следващата година отново да бъде стажант в централата, без да преминава процедурата по одобрение. Това е втора поредна година, в която стажант в сектор „Реакторно-физични разчети”, отдел „Ядрено гориво”, печели първо място в надпреварата, като през 2025 г. цели петима младежи са били стажанти в сектора. Разработката „Водохимичен режим на втори контур на 5 и 6 енергоблок при работа на мощност и консервиране на оборудването при спиране за планов годишен ремонт” класира на второ място Петър Тухчиев. Деница Горанова зае трета позиция с „Как изкуственият интелект може да помогне в оптимизацията на производствения процес и търговията с електроенергията в „АЕЦ Козлодуй” ЕАД”.

Заместник изпълнителният директор на АЕЦ „Козлодуй” Андрей Красночаров поздрави участниците за отличното им представяне и за високото ниво на

изготвените проекти. Той сподели, че също е започнал професионалния си път като стажант в централата. Като подчерта колко е важен практическият опит за младите специалисти, Андрей Красночаров изрази надежда в бъдеще да ги види отново, но вече като колеги в АЕЦ „Козлодуй”.

Потвърждение за успеха и ефективността на лятната стажантска програма на атомната централа е фактът, че за периода 2018 г. – 2024 г. 43 младежи са назначени или вече одобрени за назначаване след проведен летен стаж в АЕЦ „Козлодуй”.

ОТЛИЧЕНИТЕ СТАЖАНТИ

ПЪРВО МЯСТО – Венко Григоров, Софийски университет „Св. Климент Охридски”, бакалавър трети курс в специалност „Ядрена техника и ядрена енергетика”.

Всички бяха много мили и ми направи впечатление, че много си обичат работата. Даваха ми много информация, бяха вискателни към мен и това допринесе за презентацията на проекта ми. Аз също се постарях по време на презентацията да дам най-доброто от себе си. Това, което ми хареса и ще запомня от моя ментор Данаил Христов и екипа на сектор „Реакторно-физични разчети”, е приятелското отношение към мен. Когато подготвих доклада, те много се старяха да ми отговорят адекват-

но и приятелски, обясняваха ми подробно и ме развеждаха на различни места из централата. Ще се възползвам от наградата ми за първо място, която позволява догодина да се включа в стажантската програма, този път в оперативно звено. Вярвам, че си струва и други студенти да се включат в програмата, мога смело да я препоръчам.

ВТОРО МЯСТО – Петър Тухчиев, Софийски университет „Св. Климент Охридски”, бакалавър четвърти курс в специалност „Химия”, на стаж в сектор „Инженерна химия”.

Организацията на програмата беше отлична. Особено ми хареса опознавателният тур в началото – даде ни представа за структурата и дейността на централата. Целият екип беше изключително отзивчив и винаги намираше време да отговори на въпросите ми. Очакванията ми бяха напълно оправдани – получих ценен практически опит и знания. Моят ментор беше Пеньо Пенев, ръководител на сектор „Инженерна химия”. Под негово ръководство работната атмосфера е спокойна, но същевременно професионална. Той и целият екип създаваха усещане за подкрепа и колегиалност, което ми помогна да се чувствам уверен и мотивиран. Искам да изкажа специални благодарности на целия екип на сектор „Инженерна химия”, както и на колегите от отдел „Радиоеколо-

гичен мониторинг" и сектор „Радиохимия“, които ми обърнаха специално внимание.

ТРЕТО МЯСТО – Деница Горанова, Университет по приложни науки Fontys, гр. Айндховен, Нидерландия, бакалавър

четвърти курс в специалност „Информационни и комуникационни технологии със софтуерно инженерство и изкуствен интелект“, на стаж в отдел „Информационни технологии“.

За първа година съм стажант

в АЕЦ „Козлодуй“ и ми беше много интересно да се запозная с дейността на хората, които се занимават с информационните и комуникационните технологии. Моят ментор бе Николай Симов – началник на отдел „Информационни технологии“, той ми помогна да приложа и упражня познанията си в съвсем нова за мен среда. Благодарение на него имах възможността да науча много в областта. Бих искала да благодаря и на Александър Златанов – ръководител-управление „Информационни и комуникационни технологии“, на Силвия Димова – ръководител-сектор „Информационно обслужване на бизнес процесите“, и на Цонка Стоянова – ръководител-сектор „Разработка и осигуряване на софтуерни приложения“ за всеотдайната подкрепа и помощта.

АЕЦ „Козлодуй“ инвестира в образованието и младите хора чрез стипендии, стажове и дуално обучение в партньорство с 14 учебни заведения в страната. С редица инициативи централата активно насърчава ученици и студенти да се развиват в областите STEM (наука, технологии, инженерство и математика) и осигурява достъп до реална работна среда и практики. Тази дейност беше отличена като добра практика в националния преглед по Целите за устойчиво развитие на ООН, като се подчертава приносът на АЕЦ „Козлодуй“ към иновации, образование и устойчиво развитие.

ОТДЕЛ „ЯДРЕНА БЕЗОПАСНОСТ” – КОМПЕТЕНТНОСТ, ПРОФЕСИОНАЛИЗЪМ, ВИСОКИ СТАНДАРТИ

ДИРЕКЦИЯ „БЕЗОПАСНОСТ И КАЧЕСТВО”

УПРАВЛЕНИЕ „БЕЗОПАСНОСТ”

ОТДЕЛ „ЯДРЕНА БЕЗОПАСНОСТ”

КАК ЗАПОЧВА ВСИЧКО?

Отдел „Ядрена безопасност” функционира от началото на 90-те години. Създаден е в израз на увереността в приоритетното значение на безопасността при експлоатацията на ядрени съоръжения и с основна мисия да бъде компетентен вътрешен контролен орган в осигуряването на ядрена безопасност.

През следващите години задачите на отдела не само са запазени, но и надградени с основната му роля за създаване на силна вътрешна система за постоянно наблюдение и контрол на дейностите. Целта е да бъде осигурено спазване на нормативните изисквания в областта на безопасното използ-

ване на ядрената енергия и организиране на цялостния процес за получаване и поддържане на издаваните от Агенцията за ядрено регулиране (АЯР) лицензи и разрешения съгласно Закона за безопасно използване на ядрена енергия (ЗБИЯЕ).

ЕКИПЪТ

След създаването на отдел „Ядрена безопасност” в него се включват и работят през годините експерти и ръководители с доказани професионални качества и дългогодишен експлоатационен опит в ядрената енергетика – Рангел Симов, Кирил Николов, Ангел Зонев, Митко Янков, Милко Камбуров, Мишо Монов. От 2019 г. ръководител е Стиляна Младенова. В отдела днес работят десет служители, всички с висше образование. Екипът е отговорен, мотивиран, компетентен, притежава технологични познания и опит, както и задълбочени познания в областта на националните и международните нормативни изисквания в ядрената област.

Предвид отговорностите, свързани с осигуряване и контрол на ядрената безопасност, началникът на отдела и още двама служители притежават удостоверение за правоспособност, издадено от председателя на АЯР след успешно положен изпит пред квалификационна изпитна комисия на Агенцията.

КАКВО ВСЪЩНОСТ ПРАВИ ОТДЕЛ „ЯДРЕНА БЕЗОПАСНОСТ“

Важна отговорност на екипа е участието в провежданите периодични прегледи на безопасността на ядрените съоръжения, както и в подготовка на националните доклади по Конвенцията за ядрена безопасност и Единната конвенция за безопасност при управление на отработено ядрено гориво и за безопасност при управление на радиоактивни отпадъци.

Експертите в отдела участват в изготвянето на Политиката по безопасност и Стратегията за управление на безопасността на Дружеството чрез формулиране на специфични цели по безопасност и определяне на конкретните мерки и дейности за постигането им. Разработват

документи, свързани със системата за управление в областта на ядрената безопасност и разрешителния режим по ЗБИЯЕ, изготвят периодични анализи и отчети за състоянието на ядрената безопасност, становища от прегледа и оценката на проекти, свързани с ядрената безопасност, и др.

Екипът е ангажиран с изпълнение на лицензионните условия за ежедневно уведомяване на АЯР за състоянието на ядрените съоръжения – задължение, което се изпълнява и към „Български енергиен холдинг“ ЕАД и Министерство на енергетиката. Изпълнението на контролните функции включва обходи, наблюдения за спазване на изис-

кванията по ядрена безопасност, тематични проверки, проверки на готовността за провеждане на планови годишни ремонти и пуск на енергийните блокове, организиране и участие в проверките на АЯР, контрол при изпълнение на дадените препоръки и др. Признание за професионализма и компетентността на екипа е включването на представители на отдела в подготовката и провеждането на международни мисии в централата, както и в мисии на Международната агенция за атомна енергия (МААЕ) и Световната асоциация на ядрените оператори (WANO) в други атомни централи.

ЛИЦЕНЗИРАНЕТО – КЛЮЧОВ ПРОЦЕС В ЯДРЕНАТА ЕНЕРГЕТИКА

Лицензионният режим по ЗБИЯЕ обхваща получаването, поддържането и изпълнението на поставените условия в лицензиите за експлоатация на 5 и 6 блок, Хранилището за съхранение на отработено ядрено гориво под вода и Хранилището за сухо съхранение на отработено ядрено

гориво, в лицензиите за използване на източници на йонизиращи лъчения за стопански цели, в лицензията за превоз на радиоактивни вещества и в лицензията за извършване на специализирано обучение.

Разрешителният режим по ЗБИЯЕ е свързан с дейности като реа-

лизация на технически решения, важни за безопасността на ядрените съоръжения, внос, износ и превоз на ядрен материал или източници на йонизиращи лъчения, извършване на промени в лицензионни документи, извършване на организационни промени в Дружеството.

Обезпечаването на дейностите, подлежащи на регулиране, с необходимите лицензи или разрешения и поддържането им в актуално състояние, е отговорност на отдел „Ядрена безопасност“ и се изпълнява от четирима главни експерти „Лицензиране“. Те са висококвалифицирани професионалисти с повече от 75 години общ професионален опит в прилагането на националното законодателство в ядрената сфера и имат ключова роля при реализирането на редица важни за Дружеството проекти.

Натрупаният опит и експертиза определят активното им участие при инициране на промяна от страна на АЯР в действащата законова и нормативна уредба. Пример за това са законите промени и измененията на лицензиите за експлоатация на ядрени съоръжения, свързани с установяване на неограничен срок на действие.

Сред задачите на екипа е изготвянето на заявления до председателя на АЯР за издаване, изменение, подновяване или прекратяване на лицензи, раз-

решения и заповеди, организиране на изпълнението на поставени допълнителни изисквания от страна на Агенцията, включително последващ контрол на изпълнението на условията в издадената лицензия, разрешение или заповед на АЯР.

Експертите по лицензиране са ангажирани и с въвеждане и поддържане на ефективна вътрешна система за контрол на външните организации, работещи на площадката, които изпълняват дейности със значение за безопасността.

НАЙ-ЦЕННОТО ПРИЗНАНИЕ – ОТ КОЛЕГИТЕ

По случай Деня на енергетика през 2025 г. при връчването на наградите „Най-добър“ в различни категории със специалната награда в категория „Безопасността преди всичко“ бяха отличени Илонка Нинова, Нели Цветкова, Цветана Захариева и Малина Абарова – главни експерти „Лицензиране“ в отдел „Ядрена безопасност“.

Те получиха високото отличие за ключов колективен принос към ядрената безопасност и за успешно изпълнение на изискванията на АЯР, свързани с установяване на неограничен срок на действие на лицензиите за експлоатация на

ядрените съоръжения и с прехода към нов тип ядрено гориво RWFA на 5 блок.

Специалният приз е учреден през 2019 г. на името на дългогодишния директор „Безопасност и качество“ в атомната централа Митко Янков.

Работата по най-добрия начин, насочена към постигане на максимално високи резултати без компромиси по отношение на безопасността е водещ принцип и ежедневен стремеж на екипа, благодарение на което повече от тридесет години отдел „Ядрена безопасност“ успешно изпълнява основната роля на вътрешен регулатор и гарант за безопасната експлоатация на АЕЦ „Козлодуй“.

ПОСЕЩЕНИЕ НА ЕКИП ФУНКЦИОНАЛНИ ЕКСПЕРТИ ОТ СВЕТОВНАТА АСОЦИАЦИЯ НА ЯДРЕНИТЕ ОПЕРАТОРИ

Усъвършенстваният мониторинг на производствената дейност, като част от инициативата „Курс към съвършенство“, е една от сравнително новите форми на взаимодействие между WANO и членовете в Асоциацията центри. Поетапното му въвеждане стартира през 2021 г. и целта му е да замени провежданите преди това последващи партньорски проверки, като вече развитието на съответната атомна централа се проследява не на определени периоди, а е обект на непрекъснат мониторинг.

В рамките на проекта атомните центри всяко тримесечие предоставят на Световната асоциация информация за отчетените стойности по определени показатели, съобщения за експлоатационни събития, доклади от протеклите в същия период партньорски проверки и мисии за поддръжка и др. Наред с това ежегодно представителят на WANO на площадката изготвя сбит отчет за производствената дейност на дадената централа, подлежащ на утвърждаване от Колегиалното съвещание на всеки регионален център. На базата на тази съвкупност от факти Световната асоциация класифицира атомните центри на определено ниво на мониторинг (базов, разширен, поддръжка, целенасочена поддръжка). Прилаганият по този начин механизъм спомага евентуални неблагоприятни тенденции да се идентифицират на възможно най-ранен етап, конкретните нужди на наблюдаваните организации да бъдат точно и ясно установени и в зависимост от тях те да получат от WANO адекватна и степенувана подкрепа за повишаване на ефективността.

От 30 юни до 4 юли в атомната централа се проведе посещение на екип функционални експерти от Московския център на Световната асоциация на ядрените оператори (WANO). То бе осъществено в рамките на процеса „Усъвършенстван мониторинг на производствената дейност“. Екипът проверяващи имаше договорната задача да проследи изпълнението и да изготви анализ на производствената дейност в 7 ключови функционални области: „Организационна ефективност“, „Експлоатация“, „Приоритетни цели за надеждна експлоатация“, „Техническо обслужване и ремонт“, „Организация на работата“, „Инженерна поддръжка“ и „Надеждност на оборудването“.

На 30 юни, след провеждане на въстъпителен инструктаж, екипът от WANO се срещна в Учебно-тренировъчния център на АЕЦ „Козлодуй“ с представители на ръководството на

централата и с партньорите по области.

По време на срещата директор на дирекция „Производство“ Атанас Атанасов подчерта, че целият екип на атомната централа безапелационно поставя безопасността на първо място. Той отбеляза ползата от подобен тип външни проверки, допринасящи за реализиране на висшия приоритет в ядрената индустрия – поддържане на ви-

соко ниво на експлоатационна безопасност.

Дмитрий Алмиков – ръководител на екипа на WANO запозна присъстващите с резултатите от последната партньорска проверка и от първото посещение в АЕЦ „Козлодуй“ на функционални експерти от Асоциацията през юни миналата година и с целта на екипа – да работи заедно с домакините от АЕЦ „Козлодуй“ за подобряване на

ефективността във всички области.

Съгласно работния график на експертите от Световната асоциация на ядрените оператори по време на посещението бяха

проведени серия интервюта с ръководители и персонал от атомната централа, както и обходи на площадката и наблюдения на изпълнението на конкретни дейности. Събраната

информация ще бъде предадена на екипа от Световната асоциация, който ще проведе Партньорска проверка в българската атомна централа в началото на 2026 г.

СЕМИНАР НА ТЕМА ФИЗИЧЕСКА ЗАЩИТА

От 21 до 24 юли в АЕЦ „Козлодуй“ се проведе съвместен семинар между представители на Националната администрация по ядрена сигурност към Департамента по енергетика на САЩ и специалисти от управление „Сигурност“ към дирекция „Безопасност и качество“ на атомната централа. Тема на семинара бе „Симулативни учения за анализ на ефективността на системата за физическа защита“, като в него взеха участие и представители на Агенцията за ядрено регулиране, Държавна агенция „Национална сигурност“ и Главна дирекция „Жандармерия, специални операции и борба с тероризма“.

В рамките на четиридневната работна програма бяха разгледани редица актуални въпроси, свързани с темата на семинара, споделени бяха добри практики

и бе обменен опит в разглежданата област. Проведени бяха и практически учения по реагиране и работа със специализиран софтуер за оценка на ефективността.

Проявата е част от взаимодействието между Националната администрация по ядрена

сигурност към Департамента по енергетика на САЩ и АЕЦ „Козлодуй“ и потвърждава желанието на ръководствата на българската атомна електроцентрала и американската организация за засилване на сътрудничеството в областта на физическата защита.

WANO ПРОВЕДЕ МИСИЯ ЗА ПОДДРЪЖКА В АЕЦ „КОЗЛОДУЙ“

Мисия за поддръжка, организирана от Московския център на Световната асоциация на ядрените оператори (WANO – МЦ), се проведе в АЕЦ „Козлодуй“ в периода 28 юли – 1 август. Основна тема на събитието бе „Най-добро прилагане на базовите принципи за работа на операторите на блочни пултове за управление (БПУ)/блочни щитове за управление (БЩУ) и обходчиците, както и контрол за непопадане на странични предмети“.

Мисията е част от програмата на WANO за поддръжка, насочена към откриване на най-ефективните подходи за решаване на производствени предизвикателства и за постигане на най-високо ниво на безопасност и надеждност в експлоатацията на атомните електроцентрали. В проверяващия екип, ръководен от Иван Гончаров от WANO – МЦ, бяха включени Наото Кемейма от WANO – Токио и представителите на Парижки център на WANO Золтан Керекеш и Ондрей Полат.

При откриването на мисията заместник изпълнителният директор на АЕЦ „Козлодуй“ Андрей Красночаров акцентира на факта, че безопасността е безусловен приоритет в атомната

центра и че екипът ѝ работи за постоянно усъвършенстване на дейностите. Той отбеляза значението на експертизата на екипа на WANO и ползите от подобни посещения за поддържането на високо ниво на експлоатационна безопасност. Иван Гончаров благодари за поканата и запозна присъстващите с методиката на мисията, като подчерта, че целта на съвместната работа с домакините е повишаване на ефективността във всички области на експлоатация.

В рамките на петте дни експертите от WANO извършиха преглед на работата на АЕЦ „Козлодуй“ в две предварително оп-

ределени области. Те наблюдаваха дейността на операторите, процесите при работа с отворено оборудване и проведоха учебни занятия, свързани с предотвратяване на попадане на странични предмети в технологичното оборудване. Успоредно бяха организирани фокус групи по двете основни теми – „Непопадане на странични предмети“ и „Основни функции на операторите“.

Програмата на мисията за поддръжка завърши с представяне на резултатите от извършената дейност, както и на проект на предложения за подобряване на работата в наблюдаваните области.

ПРОИЗВОДСТВЕНА ПРАКТИКА НА СТУДЕНТИ ОТ ТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – СОФИЯ

На едноседмична производствена практика в атомната електроцентрала бяха студенти от бакалавърската програма „Топлоенергетика и ядрена енергетика“ на Технически университет – София. От 30 юни до 4 юли 2025 г. те се запознаха с функциите и организацията на работа в редица звена на Дружеството и научиха повече за практическото приложение на теорията, изучавана във висшето училище.

Програмата беше изключително интензивна и наситена, като целта бе в краткото време от пет дни младите хора да получат максимален обем знания. Графикът им стартира с кратък въвеждащ обучителен курс и начален инструктаж по безопасност, след което лицензирани инструктори по експлоатация от Учебно-тренировъчния център ги запознаха с главните съоръжения по първи и втори

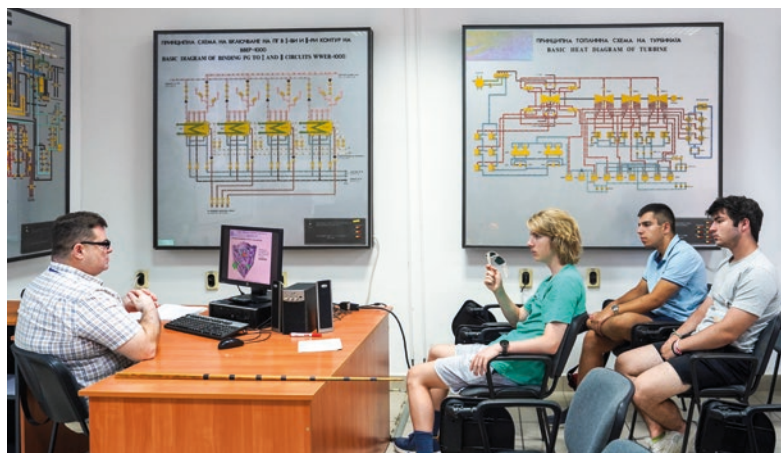
контур на 1000-мегаватов водороден енергиен реактор.

В следващите дни лекциите, водени от експерти със значителен практически опит, бяха съчетани с посещения на съответните обекти. По този начин бъдещите инженери получиха възможността да наблюдават спецификите на различни работни места. Подробно бяха представени дейностите и оборудването на ключови общостанционни обекти, подпомагащи електропроизводството – Откритата разпределителна уредба, Бреговата помпена станция, Хранилището за отработено гориво, както и основните съоръжения във ВЕЦ „Козлодуй“. Най-много внимание бе отделено на системите в машинната и командната зала на 5 блок, включително вентилационните, климатичните и отоплителните системи и оборудването в електрочастта на блока. В рамките на обучението сту-

дентите посетиха и блоковете в процес на извеждане от експлоатация (1 – 4 блок), Националното хранилище за радиоактивни отпадъци (РАО), както и Информационния център на Държавно предприятие РАО.

Производствената практика завърши с две изключително важни теми – подготовката на оперативен персонал с помощта на Пълномощабния симулатор за реактори тип ВВЕР-1000, както и осигуряването на безопасността и ефективната защита на персонала, населението и околната среда от въздействието на йонизиращите лъчения. Младежите се срещнаха с експерти по спектрометрично измерване на човека, термолуминесцентна дозиметрия и радиоекологичен мониторинг и научиха повече за мерките, поддържащи високото ниво на АЕЦ „Козлодуй“ в тези области.

УЧЕНИЦИ ОТ ЧАСТНО СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „УВЕКИНД“ ПОСЕТИХА АЕЦ „КОЗЛОДУЙ“

От 16 до 18 юли осем ученици от 11 и 12 клас на Частно средно училище „Увекинд“ – София, придружени от своя ръководител, взеха участие в лятното училище по енергетика с посещение в АЕЦ „Козлодуй“.

В атомната централа младежите се запознаха с работата на Бреговата помпена станция, имаха възможност да видят отблизо ВЕЦ „Козлодуй“, след което посетиха отдел „Радио-

екологичен мониторинг“ и лаборатория СИЧ-3. Особен интерес у тях предизвика представянето на неутронно-физичните характеристики на активната зона на реактор ВВЕР-1000, както и темите, свързани с ядреното гориво за блокове от същия тип, които бяха представени от Александър Томов – ръководител-сектор „Ядрено-технологичен контрол“, и Александър Авра-

мов – главен експерт „Реакторно-физични характеристики“.

В отговор на интереса на младите хора към ядрената енергетика, в Информационния център на атомната централа Венко Стоев – главен експерт „Планиране на персонала“, ги запозна с възможностите за професионално развитие в сектора.

В програмата на учениците бе включено и посещение в Учебно-тренировъчния център на АЕЦ „Козлодуй“ и Пълномащабния симулатор за блокове с реактори тип ВВЕР-1000, където те получиха информация, свързана с управлението на ядрените блокове и за оборудването на първи и втори контур.

В последния ден групата посети Държавно предприятие „Радиоактивни отпадъци“ и площадка „Радiana“, на която са разположени съоръженията на Националното хранилище за радиоактивни отпадъци – Козлодуй.

GRAND PRIX ЗА СИРМА СТОЯНОВА НА VOICE OF THE WORLD 2025 В ЕРЕВАН

От 25 до 29 юли 2025 г. в Ереван, столицата на Армения, се проведе международният вокален конкурс-фестивал Voice of the World. Събитието събра участници от Армения, Австрия, Германия, Малта, Израел, Естония, Латвия, Франция, САЩ и Португалия. България беше достойно представена от Сирма Стоянова, млада певица от вокална група „Робинзон“ към Дома на енергетика.

Международното жури оцени високо артистизма и вокалното майсторство на младата изпълнителка, присъждайки ѝ наградата Grand Prix – най-високото отличие в категория „Мюзикъл“.

УСПЕХИ ЗА СТУДИОТО ПО ИЗОБРАЗИТЕЛНО ИЗКУСТВО

В началото на лятото възпитаниците на Студиото по изобразително изкуство Марилена Валентинова (12 г.) и Гергана Горанова (18 г.) с ръководител Мирослава Каменовска спечелиха почетните първи места в съответните възрастови групи в международния фестивал Games of Apollo. Финалистите в раздел „Изобразително изкуство“ бяха определени от жури с представители на Малта, Гърция и България.

Състезанието се провежда за втора поредна година и печели голяма популярност сред младите художници.

ПИАНИСТИТЕ ОТ ДОМА НА ЕНЕРГЕТИКА ВЪВ ФЕСТИВАЛА „ПОД ЗВЕЗДИТЕ НА ИСПАНИЯ“

С вдъхновено представяне възпитаниците на Здравка Николаева от класа по пиано в Дома на енергетика завоюваха призови места в Международния фестивал за музика и танци „Под звездите на Испания“, проведен от 27 юни до 1 юли.

Специално благодарствено писмо бе връчено на Здравка Николаева за професионализма, усета към креативността и високия ѝ принос за развитието на млади таланти.

НОВИ ВИСОКИ ОТЛИЧИЯ ЗА ТЕАТРАЛНОТО УЧИЛИЩЕ

От 3 до 7 юли представителна група от Театралното училище към Дома на енергетика взе участие в международния арт фестивал „Слънцето на Италия“, проведен в Римини.

На сцената Нели Станкова, Евита Павлова и Симеон Симеонов представиха своя съвременна интерпретация на шекспировата трагедия „Отело“ в рап вариант, с което завладяха публиката и професионалното международно жури и завоюваха две първи места. Групата си тръгна и с отличие за оригиналното представяне на класическо произведение за режисьора и ръководител Малинка Ганчева и благодарствено писмо за участието.

ПЪРВА ЛЯТНА МУЗИКАЛНА АКАДЕМИЯ ЗА УЧЕНИЦИ ОТ РЕГИОНА НА АЕЦ „КОЗЛОДУЙ“

От 30 юни до 10 юли Домът на енергетика съвместно с Музикален център „Феникс мюзик 2012“ организира за първи път Лятна музикална академия. Инициативата даде възможност на 16 деца от региона на атомната електроцентрала да се потопят в света на музиката чрез интензивно обучение по пиано и китара.

В продължение на пет последователни дни младите музиканти – ученици от 1 до 12 клас, се обучаваха под ръководството на професионалните преподаватели Николай Пефев (пиано) и Деляна Петкова (китара).

Организаторите изразиха надежда Лятната музикална академия да се превърне в ежегодна тра-

диция, която да вдъхновява още повече деца да развиват музикалните си умения.

ИЗЛОЖБА ПО ПОВОД 40-ГОДИШНИНАТА НА ДОМА НА ЕНЕРГЕТИКА

За втора поредна година Дом на енергетика към АЕЦ „Козлодуй“ организира пленер за художници. Тазгодишната творческа проява беше посветена на 40-годишнината на Дома – емблематичната за град Козлодуй културна институция. В периода от 10 до 15 август художниците твориха и обменяха идеи в Почивно-оздравителния комплекс „Леденика“. В събитието се включиха Румен Дешев, Огнян Кузманов, Милена Костуркова, Румяна Живкова, Господин Чакалов, Никола Руков, Таня Василева, Любомир Йотов, Снежинка Кончовска, Адриян Герасимов – доказани български художници.

ТАЛАНТИ ОТ ДОМА НА ЕНЕРГЕТИКА С ОТЛИЧНО ПРЕДСТАВЯНЕ НА МЕЖДУНАРОДЕН ФЕСТИВАЛ В НЕСЕБЪР

Силното представяне донесе високи отличия на децата от школите и съставите към Дома на енергетика по време на XIII Международен арт фестивал „Съзвездия в Несебър“, който се проведе от 20 до 24 август 2025 г. на откритата сцена в Амфитеатър „Жана Чимбулева“ в Стария Несебър.

Вокална група „Робинзон“ с ръководител Цветелина Чипева спечели първо място в категория „Фолклор“, както и две първи места за соловите изпълнителки Сирма Стоянова и Йоана Йорданова. В категория „Забавна и естрадна песен“ групата се класира на второ място, второ място получиха и Виктория Валентинова, Василена Гаврилова и дуетът на двете певици. Пет трети места в същата категория завоюваха Димана Тодорова, Барбарита Тодорова, Сияна Ценкова, Даниел Петлешков и Белослава Димитрова.

Отлично се представи балет „Аура“ с ръководител Милослава Ценкова – второ място за дуета Александра Тодорова и Дарина Попниколова,

трето място в раздел „Съвременни танци“ и четвърто място в категория „Характерни танци“.

Високи отличия получиха и младите художници от Студиото по изобразително изкуство с ръководител Мирослава Каменовска.

Специалната награда на Община Несебър бе присъдена на вокалния педагог Цветелина Чипева – признание за нейния дългогодишен труд и принос в развитието на младите музикални таланти.

ЛИТЕРАТУРЕН КЛУБ „ЧЕТЯЩО АТОМЧЕ” С НАЦИОНАЛНИ ОТЛИЧИЯ ЗА НАСЪРЧАВАНЕ НА ДЕТСКОТО ЧЕТЕНЕ

Литературният клуб „Четящо атомче” към Дома на енергетика беше отличен с признание на национално ниво през 2025 година. Децата от клуба получиха грамоти и званието „Почетно жури на „Бисерче вълшебно” 2025” за своето участие в гласуването за най-добра съвременна детска книга. Наградата „Бисерче вълшебно” е утвърден проект за насърчване на четенето сред младата аудитория, в който читателите сами избират своите любими заглавия. През месец май възпитаниците на клуба се включиха и в третото издание на Националния конкурс „Моята любима детска книга”, организиран от Общохисторическа читалищна колекция при НЧ „Съединение – 1870”, с. Михалци. Под ръководството на преподавателите Красимира Кирилова и Марияна Джанджева участниците представиха свои проек-

ти и текстове, с които спечелиха както индивидуални, така и колективни отличия. Клубът бе награден и с колективна грамота за активно участие.

ЛЕТНИ ПРОЯВИ ЗА ТУРИСТИЧЕСКАТА СЕКЦИЯ НА АЕЦ „КОЗЛОДУЙ”

Туристите от атомната централа се включиха в предизвикателни експедиции както на Балканите, така и в Алпите, изкачвайки редица високи върхове и посещавайки емблематични природни и културни забележителности.

През юли групата осъществи преходи в Алпийския регион, включително успешни изкачвания на височинни върхове като Брайтхорн (4164 м), Винсент Пирамид (4215 м), Балменхорн (4167 м), Лудвигхохе (4344 м), Пунта Парот (4434 м) и Пунта Сигнал (4553 м). Част от туристите достигнаха и до връх Триглав (2864 м) в Словения по техническия маршрут Томинчек, въпреки трудните метеорологични условия. В допълнение бяха организирани културни посещения на природния парк „Плитвички езера”, пещерата Постойна Яма, замъка Предяма и други обекти.

По-късно туристите покориха и част от международния маршрут Peaks of the Balkans, преминавайки през Албания и Черна гора. За седем дни те

изминаха над 120 км по трудни и високопланински терени в Проклетие (Албанските Алпи), като изкачиха върхове като Maja e Jezercës (2694 м) – най-високия в региона, Zla Kolata (2534 м) – най-високия в Черна гора, и Trekufiri (2366 м), където се събират границите на Албания, Черна гора и Косово.

ОТЛИЧНО ПРЕДСТАВЯНЕ НА СПОРТЕН КЛУБ „АТОМ” В СПАРТАКИАДА ПО МОРСКИ СПОРТОВЕ

Призови места в различни дисциплини на Спартакиадата по морски спортове на Военноморските сили (ВМС) заслужиха представителите на Спортен клуб „Атом” от АЕЦ „Козлодуй”. Другите участници в надпреварата, проведена от 4 до 7 август във Варна, бяха три отбора от военните формирования на Флотилия бойни и спомагателни кораби, отбор на Военноморска база Варна, два мъжки и един женски отбор от Висшето военноморско училище „Никола Йонков Вапцаров”. Състезателите от спортен клуб „Атом” спечелиха първо място в дисциплината теглене на въже, второ

място в гребане и трето – в хвърляне на хвъргало и ветроходство. В комплексното класиране женският и мъжкият отбор на спортния клуб заеха втори места. Наградите на победителите бяха връчени от заместник-командира на ВМС флотиле адмирал Ваньо Мусински и заместник-кмета на Варна Илия Коев. Официалната церемония по награждаването се състоя на 7 август в Морска гара Варна, като част от програмата за тържествено отбелязване на 146 години от създаването на Военноморските сили на Република България.

УСПЕХ ЗА ПРЕДСТАВИТЕЛ НА АЕЦ „КОЗЛОДУЙ” В ТУРНИР ПО ШАХМАТ

47-мият открит международен шампионат по стандартен шахмат мемориал „Георги Трингов” се състоя в гр. Пловдив от 3 до 10 август, като в него се включиха 125 състезатели от 8 държави. Престижният турнир се проведе в две категории по швейцарска система в 9 кръга: турнир А за състезатели с коефициент ЕЛО над 2000 и турнир Б – с коефициент ЕЛО под 2000. В категория Б второ място в генералното класиране зае Валентин Каменов – монтьор от група „Електроремонтни дейности”, Електропроизводство – 2.

АКТИВНО ЛЯТО ЗА СЕКЦИЯ „АЕРОБИКА”

За членовете на секцията по аеробика към атомната централа месеците юли и август бяха изпълнени с редовни тренировки както в залите на Дома на енергетика, така и на открито – сред планинския въздух на Почивно-оздравителен комплекс „Леденика” във Врачанския балкан. Летният период събра малки и големи любители на кардио заниманията в съпровод на динамична музика – възрастта на участниците варираше от 6 до 76 години. Обединяваше ги желанието им чрез спорта да бъдат здрави и щастливи, заредени с положителна енергия и тонус.

При използване на материали
от изданието позоваването на
„ПЪРВА АТОМНА” е задължително!
Броят е приключен на 23.09.2025 г.

Адрес на редакцията:
Информационен център, „АЕЦ Козлодуй” ЕАД
Козлодуй 3321, e-mail: info@npp.bg
www.kznpp.org

www.kznpp.org

[facebook/Kozloduy NPP](https://facebook.com/KozloduyNPP)